

Số: 5463/UBND-KGVX

Quảng Ngãi, ngày 31 tháng 10 năm 2023

V/v hướng dẫn lập hồ sơ di tích
khảo cổ Văn hóa Sa Huỳnh đệ
trình Tổ chức Khoa học, Giáo
dục và Văn hóa của Liên hợp
quốc (UNESCO) ghi vào danh
mục Di sản thế giới

Kính gửi: Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch

Di tích khảo cổ Văn hóa Sa Huỳnh được Thủ tướng Chính phủ xếp hạng Di tích quốc gia đặc biệt tại Quyết định số 1649/QĐ-TTg ngày 29/12/2022, gồm có 06 địa điểm: Thạnh Đức, Long Thạnh, Phú Khương, Quần thể di tích Champa, Đầm An Khê và Lạch An Khê sông Cửa Lỗ, với diện tích khoanh vùng bảo vệ khu vực I và khu vực II là hơn 500 ha. Trên cơ sở nhận định di tích khảo cổ Văn hóa Sa Huỳnh đáp ứng một số tiêu chí có giá trị nổi bật toàn cầu, tính toàn vẹn và tính xác thực theo Hướng dẫn thực hiện Công ước Di sản Thế giới của Tổ chức Khoa học, Giáo dục và Văn hóa của Liên hợp quốc (UNESCO); đồng thời, để tăng cường hiệu quả công tác bảo tồn, khai thác, phát huy giá trị của di sản văn hóa; thời gian qua, tỉnh Quảng Ngãi đã chủ động nghiên cứu công tác xây dựng hồ sơ di sản thế giới đối với di tích khảo cổ Văn hóa Sa Huỳnh. Cụ thể di tích khảo cổ Văn hóa Sa Huỳnh đáp ứng các tiêu chí như sau:

- Di tích khảo cổ Văn hóa Sa Huỳnh dự kiến tiếp tục mở rộng thực hiện tại các địa điểm di tích khảo cổ đã được khai quật nghiên cứu khoanh vùng bảo vệ gồm: Địa điểm xóm Ốc, Suối Chình (đảo Lý Sơn); Khu vực miền núi có thôn Tre, thôn Trà Veo, Di Lăng (huyện Sơn Hà); Địa điểm cư trú và mộ táng Bình Châu (huyện Bình Sơn). Như vậy, di tích khảo cổ Văn hóa Sa Huỳnh trình UNESCO ghi vào danh mục Di sản thế giới được mở rộng ở 04 (bốn) khu vực: Sa Huỳnh (cửa biển) - Lý Sơn (hải đảo) - Bình Sơn (nghĩa địa tàu cổ) - Sơn Hà (thung lũng núi) có giá trị nổi bật toàn cầu xét theo quan điểm lịch sử, thẩm mỹ, dân tộc học hay nhân học, tạo nên diện mạo đa sắc về phức hệ sinh thái văn hóa của cư dân Văn hóa Sa Huỳnh.

- Di tích khảo cổ Văn hóa Sa Huỳnh đảm bảo tính toàn vẹn; các di chỉ khảo cổ được nghiên cứu, bảo tồn với chất lượng rất tốt trong lòng đất, tình trạng di tích khảo cổ Văn hóa Sa Huỳnh với không gian bao quanh nó còn gần như nguyên vẹn thể hiện sự đa dạng về môi trường cư trú của cư dân, sự giao lưu trao đổi với các văn hóa khảo cổ đồng đại trong khu vực.

- Tính xác thực của di tích khảo cổ Văn hóa Sa Huỳnh được đảm bảo; ở các địa điểm khảo cổ còn giữ nguyên vẹn đặc điểm cấu tạo tầng văn hóa di chỉ cư trú, hình dáng các khu mộ táng của cư dân Sa Huỳnh; các di tích, di vật phát hiện khai quật được bảo tồn theo phương pháp mới đã bảo quản nguyên khối

cấu trúc mộ chum, hiện nay đang được bảo quản và trưng bày tại Bảo tàng Tổng hợp tỉnh. Tính xác thực của di tích khảo cổ Văn hóa Sa Huỳnh còn được đảm bảo bằng nhiều nguồn thông tin phong phú như: Thông tin khảo cổ học qua các báo cáo khai quật, bài báo khoa học, các cuộc hội thảo khoa học về Văn hóa Sa Huỳnh từ các năm 1985, 1990, 1999, 2009, 2019 được tổ chức tại thành phố Hà Nội, thành phố Hội An - Quảng Nam và Quảng Ngãi. Đặc biệt, cuộc Hội thảo khoa học quốc tế 100 năm phát hiện và nghiên cứu Văn hóa Sa Huỳnh tổ chức tại Quảng Ngãi (2009) do Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ngãi và Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam đồng chủ trì có sự tham dự của các nhà khảo cổ trong nước và quốc tế đã tổng kết nghiên cứu Văn hóa Sa Huỳnh trong suốt 01 (một) thế kỷ (1909-2009).

Việc xây dựng hồ sơ di sản văn hóa thế giới là cơ hội và là thách thức đối với tỉnh Quảng Ngãi, đòi hỏi công tác tập trung nghiên cứu, tham vấn ý kiến từ các Bộ, ngành Trung ương, nhà khoa học, chuyên gia trong lĩnh vực di sản. Do đó, để có cơ sở pháp lý và tạo điều kiện thuận lợi cho tỉnh Quảng Ngãi thực hiện công tác lập hồ sơ di tích khảo cổ Văn hóa Sa Huỳnh trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, chấp thuận chủ trương và hoàn thiện hồ sơ đề nghị UNESCO công nhận di sản văn hóa thế giới, UBND tỉnh Quảng Ngãi trân trọng đề nghị Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch quan tâm hướng dẫn tỉnh Quảng Ngãi về quy trình, thủ tục, nội dung lập hồ sơ di tích, di sản văn hóa thế giới theo quy định.

Kính đề nghị Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch quan tâm, hướng dẫn./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thường trực Tỉnh ủy;
- Thường trực HĐND tỉnh;
- CT, các PCT UBND tỉnh;
- Cục Di sản văn hóa;
- Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch;
- UBND thị xã Đức Phổ;
- VPUB: CVP, PCVP(VX), CBTH;
- Lưu: VT, KGVX.bngoc873

Trần Hoàng Tuấn